

# BRATRSTVO

EVANGELICKÝ ČASOPIS PRO MLÁDEŽ roč. 48/2007

# 5



# BEZ PRSTÝNKU?

Vive la France / Husiti z Vinohrad / Kdo má kolo, má křídla! / Vratné lahve

<b>Biblická úvaha — Jonášův žalm</b>	Aleš Mostecký	4
<b>Bez prstýnku ? —</b>		4
• <b>Rodina není institucí pro sex</b>	Jiřina Šiklová	5
• <b>Svatba není převzetím klíče od společné domácnosti</b>	Miki Erdinger	6
• <b>Není hromádka jako hromádka</b>	Pavel Klinecký	7
• <b>Chmelíkova poradna — Balancování na hromádce</b>		7
• <b>Anketa</b>		9
• <b>Bible a ... — Hromádka sexu</b>		9
<b>Jak to chodí u sousedů — Husiti z Vinohrad</b>	Ferjenčík, Benešová	10
<b>Soutěž— Sjezdová geografie</b>	Tomáš Groll	11
<b>Ekooko — Kdo má kolo, má křídla!</b>	Marek Drápal	12
<b>Pařby bez PC — Být Bohem a správcem</b>	Tomáš Groll	17
<b>Neučte se gramatiku, jeďte na workcamp! — rozhovor</b>	Olcha Ferjenčíková	18
<b>Jako detektivka — rozhovor se studentem</b>	Tomáš Jun	20
<b>Vive la France — cestopis</b>	Bára Lažanská	22
<b>Glennkill - ovce vyšetřují — recenze</b>	Alžběta Šíroková	24
<b>300 — recenze</b>	Vojtěch Veselý	24
<b>Vratné lahve — recenze</b>	Olcha Ferjenčíková	25
<b>SMS recenze</b>		25
<b>Obrazy ze života Ježíše — Ježíš a cizoložnice</b>	Pavel Prejda	26
<b>Tvořili jsme seminář — zpráva</b>	Olcha Ferjenčíková	26
<b>Příloha — Instantní programy</b>	Medková, Junová	

## JÍT S DOBOU?

**Bára Lažanská**

**ÚVODNÍK**

Tak se dívám kolem sebe, a co vidím je na hony vzdálené tomu, jak by to podle Bible mělo být. No řekněte sami, kdo z nás drží sedmý den? Víme vůbec ještě, co to je? Kdo z nás se denně nezabývá otázkami předmanželského sexu a společného soužití? Máme se rádi? Tak na to hupsnem, je to přeci tak fajn. A co bude dál, kdo by se staral, dělá to tak přece každý.

Je nás tolik, co kouří, pijí jak Dáni, klejí jak dlaždič. A je to tak správné? No, dělá to tak přece každý, tak proč se lišit? Není to přeci Má chyba, to, jaká jsem a co dělám. Proč bych se měla zabývat tím, co je správné a co ne. Důležité je přeci to, co dělají ostatní. To doba je špatná, né Já. Já se tu přeci jen snažím přežít, tak jako každý. Nechci se lišit.

Být křesťan, to dnes není zrovna terno. Pořád nějaké omezení, nějaké pravidlo, většinou navíc úplně v rozporu s tím, co dělají ostatní.

Jako by člověk pořád nosil na čele nalepené velké L. L jako loser.

Tak proč vlastně ještě křesťanem jsem? A proč se vlastně takhle ptám? Má to vůbec smysl? Občas mám chuť se na to prostě vykašlat a jít, no jak jinak, než s dobou. Je určitě jednodušší zapadnout v davu, ale je to to, co chci?

Jsem ráda křesťankou, i když to dost lidí kolem nechápe. Pro svobodu, kterou mi náš Pán dal. On mi neříká, co musím dělat, nediktuje mi, jaká být, abych zapadla. On mi ukazuje cestu. Tu jedinou, kterou mohu dojít až k němu. Ukazuje mi, že svět kolem není tak studený a šedý, jak se na první pohled může někomu zdát. Ukazuje mi svět, kde se s důvěrou, láskou a porozuměním dá překonat i to nejhorší, co nám doba přinese. Já jsem ráda Loser. A jsem na to pyšná, i přesto, co mi říká doba... ■



Bůh stvořil muže a ženu, ale zapomněl si to dát patentovat, protože každý lepší hlupák může dělat totéž. *G. B. Shaw*

**V soužení jsem volal k Hospodinu, on mi odpověděl, z lůna podsvětí jsem volal o pomoc a vyslyšels mě. (Jon 2,3)**

Zcela určitě si v bibli přečtete, co všechno ještě Jonáš říkal ve své modlitbě dál.

„Pane Bože, můj Bože, dostal jsem se do průšvihů. Ano, už zas. Už zase jsem na dně. Neříkám tomu tak poeticky lůno podsvětí ani srdce moře, propastná tůň či kořeny horstev, ale tam někam jsem to dopracoval. Nemám sílu pokračovat. Nevím, jak dál. Mám strach z toho, jak se na mě všechno valí jako proudy a vlnobití.

Já vím, že si na tebe vzpomenu většinou, když je mi nejhůř. Tohle moje volání opravdu tryská ze srdce, to není naučená povinnost jako modlitbička před jídlem nebo před spaním. Vždyť víš. Prosím, pomoz! Prosím!“

Kromě vzdechů jen ticho. Za zavřenými očnicími víčky tma. Jestlipak někdo slyší tohle volání, které se ozývá kdesi v srdci nebo v hlavě nebo kde vlastně tam uvnitř? Přes sevřené rty nevyjde hláska. Kromě těch pár vzdechů a vlyků. Jinak ticho.

„Je to se mnou tak strašný, že jsi na mě zanevřel? Už mě nechceš ani vidět, ani slyšet? Skončil's to se mnou nadobro? Je konec, jako když náhrobní kameny, ty závory země, dosednou na své určené místo?

Ale já bych ještě tak rád znova prožil ty pokojné a radostné chvíle, kdy jsme s mládeží zpívali písničky o tom, co jsi učinil. O tom, jak jsi dobrý, laskavý, milosrdný. O tom, že život s tebou má cenu. Ještě bych tak znovu otevřel bibli a hádal se s nimi o tom, co to znamenají ta slova. Jak že je to vlastně myšleno. Zjišťoval, co to znamená pro mě, pro můj život. Třeba by

se mi zase jednou rozsvítilo, jako tenkrát, když jsem na tom byl podobně mizerně. Jestlipak se ta mládež ještě schází? Byla to dobrá parta, třeba to ještě funguje. Zašel bych tam. Docela rád. Možná zas bude nějaká hra nebo pinec.“

Ticho. Jen v hlavě víří myšlenky. Tak co kdybys tam zašel, napadá mě. Co mi vlastně brání? Vždyť můžu, nic mě nedrží. Žádné závory, mříže, žádné obklíčení. Nemusím se přece vyhýbat starým známým ani Bohu samému. Nemusím před svým Bohem utíkat.

„Tys mě vyslyšel, tys mi odpověděl. Tys vyvedl můj život z jámy, Hospodine, můj Bože! Díky!

To musí být ale hrozný, když tě všichni jen volají, abys jim pomohl. Já jsem v tom úplně stejný, přesně takový úpěnlivý žadatel. Jak tohle, Pane Bože, vydržíš? To obdivuji, ale hlavně, hlavně děkuji. Jinak je mi teda líto těch, kdo se k tobě obracet neumí a drží se kdejakých nesmyslů, honí se za vším možným, jako já ještě nedávno, a pak jsou opravdu v beznadějně situaci. U tebe, Bože, má člověk naději. Moc děkuji.

Rád bych ti udělal taky nějakou radost. Splním, co jsem si předsevzal. Víš, jako takový poděkování. Ne proto, že musím, ale chci. Třeba budou mít radost, když se zase po nějaké době na mládeži objevím. A ty se můžeš, Hospodine, radovat společně s námi. Ty tam přece chodíš pravidelně, ne?“

Ticho narušovalo jen jakési vzdálené hučení. Jakoby moře. A stále sílilo. Pak sebou Jonáš plácnul do vlhkého písku a kotníky mu omývaly vlny přílivu, které dorážely na břeh.

„Pevná země - opravdu můžu zas jít,“ pomyslel si. „Díky Bohu!“ ■

# BEZ PRSTÝNKU?

## RODINA NENÍ INSTITUCÍ PRO SEX

Jiřina Šiklová



Jednoznačně doporučuji mladým lidem, aby uzavírali sňatek a nežili spolu příliš dlouho „bez prstýnku“, jen tak „na psí knížku“, „na hromádce“. Rodina není „instituce“ pro sex, ale především pro výchovu dětí a soužití dvou lidí v různých fázích života, od mladosti až do stáří. Vztahy založené jen na citech jsou vždy křehké. Zamilovanost přejde, je dobré tyto vztahy právně upevnit. Jsou-li partneři sezdáni, ať již na úřadě nebo v kostele, jsou k sobě i právně vázáni. Odejít jeden od druhého je mnohem složitější. Také ekonomické vztahy, odpovědnost jednoho za druhého, povinnost mu poskytovat pomoc, je vázána na právní vztah.

### Napodobování Západu a změny v naší společnosti

V současnosti napodobujeme, ne vědomě, trendy, které jsou na Západě. Ženy se snaží získat vlastní profesi a ekonomicky se zajistit. Protože je možné poměrně snadno si pronajmout byt, nebo žít sice každý zvlášť u rodičů, ale stykat se, tak to tak mladí lidé opravdu dělají. Žijí spolu jaksi „na zkoušku“. Sňatek uzavírají (pokud ho vůbec uzavřou) až tehdy, když čekají dítě. Soužití bez prstýnku je z hlediska muže i ženy nevhodné. Nezvyknou si opravdu společně žít, hospodařit, plánovat budoucnost a mají pocit, že kdykoliv mohou odejít. A také odcházejí. Třeba se pak zase někdy k sobě vrátí, ale tato právní i společenská nsvázanost další soužití ohrožuje. Z obou se stávají cynici. Pokud se přece jen vezmou, sňatek není radostný, ale spíše formální. Je to škoda, když se mladý člověk chová jako by byl starý a bral si toho druhého jen z rozumu.

### Děti se rodí později a je jich méně

Prvorozené děti se dnes rodí zhruba matkám o 4 roky starším, než se rodily v začátku 90.

let. Druhorozené děti se rodí ženám až po třicátém roce. Pětinásobně se zvýšil počet dětí starších matek, kdy již je vyšší riziko spojené s otěhotněním a přenosem různých dědičných chorob. Ve vyšším věku se těžko rodí druhé či třetí děti. Žena i muž v taktu „odloženém“ sňatku již mají vybudován vlastní životní styl, jejich přizpůsobivost jeden druhému i ochota ze svých zvyků slevit se snižuje. I to je důvodem, proč se pak již nežení a nev dávají. Pokud muž neuzavře sňatek, nebo ho nechce uzavřít, tak i jeho právní odpovědnost za dítě je relativně nižší. Na jedné straně to sice handicapuje matku dítěte. Na druhé straně ale mateřství dává ženě vyšší právní statut a citovou i sociální zakotvenost. Stát si hraje na jakéhosi kolektivního otce, který matky podporuje, zvláště ty svobodné. Tím se snižuje role a ekonomický význam muže pro potomky.

### Snížení významu otcovství

Každý z nás napodobujeme své rodiče. Jsou pro nás vzorem, i když si to neuvědomujeme. Je vysoce pravděpodobné, že se toto sňatkové chování, tedy neuzavírání sňatku, bude přenášet i do dalších generací. J. W. Douglas již v roce 1964 prokázal v řadě výzkumů, že zvláště mezi 11-14 rokem je vliv rodiny na dítě větší, než vliv školy nebo kamarádů. A právě sňatek neuzavřený, pouze partnerské soužití se po 10 letech nejčastěji rozpadá. Například ve skandinávských zemích se 64% dětí rodí jako nemanželské. Příčinou je především výrazná sociální podpora státu svobodným matkám. Sociální výhody jsou tak výrazné, že mnoho žen chce a má děti, ale odmítá se vdávat, protože by sociální výhody svobodných matek nemohly využít. Vázanost na stát je určitě „volnějš“, než vázanost na partnera, otce dítěte. Individualismus, snaha

o nezávislost a sociální politika státu nakonec vedou k tomu, že rodina jako forma soužití ustupuje do pozadí. U nás se děje něco obdobného. Dávky svobodné matky jsou sice celkově nižší než ve Švédsku nebo Norsku, ale jsou pro ženy, které nemají kvalifikaci dostatečně vysokou k tomu, aby se snažily těchto dávek využít a nevdávaly se. A tak dochází k paradoxu. U žen vysokoškolaček připadá na 10 sňatků jen jedno nemanželsky narozené dítě. U žen bez kvalifikace připadá 7 nemanželsky narozených dětí na 10 porodů. Přitom se všeobecně ví, že rodina je pro malé dítě oporou. Otevírá mu sociální svět, motivuje ho k postojům ke vzdělávání, ke společenským kontaktům, vytváří mu sítě vztahů. Ne nadarmo o někom, kdo se nechová dobře, prohlašujeme, že mu chybí „kinderstube“, tedy dětský pokoj, čímž se myslí dobrá výchova v rodině.

### Sňatek zabezpečuje dítě

Matka by měla mít zájem uzavřít sňatek i proto, že tím je částečně právně zabezpečeno její dítě. Nikdo neví, co se s ním stane, zda bude žít dlouho či krátce, zda dojde u něho k nějakému úrazu a z toho vyplývajícím zhoršení ekonomické situace. Není-li uzavřen sňatek,

odpovědnost otce za dítě i matku je výrazně nižší. A to nejen v dětství dítěte, ale i v jeho dospělosti. Bohužel, často se mladé ženy samy odmítají „vázat“ na otce svého dítěte a tím je i sebe sama sociálně znevýhodňují v dalších etapách života. Otec dítěte, pokud je solidní, vždy platí na dítě výživné. Ale tyto dávky platí jen do jeho osmnácti let. Pokud otec například souhlasí, aby se jeho syn nebo dcera vzdělávali i na vysoké škole, musí dát k tomu souhlas a pak platí peníze již jen do rukou dítěte samotného. Dospělě či skoro dospělé dítě ale obvykle ještě bydlí doma s matkou v jednom bytě. Takže je to matka, která se pak musí dohadovat s vlastním dítětem, aby jí z peněz otce přispívalo na nájem, na elektřinu, na zařízení v domácnosti. A s tím jsou často komplikace.

Píšu tyto řádky asi příliš pragmaticky. Nezdůrazňuji právo žen a mužů na seberealizaci, identitu a podobně někdy módní fráze. Píši zde o dávkách a sociálním zajištění. Bez romantismu, pouze věcně. Osamělost ve stáří muže a ženy a často i jejich chudoba má svoje kořeny i v sebestřednosti v jejich mládí, v době, kdy se stávají rodiči. I z těchto neromantických důvodů je dobré si včas pořídít prstýnek. ■

## SVATBA NENÍ PŘEVZETÍ KLÍČE OD SPOLEČNÉ DOMÁCNOSTI

Miki Erdinger

Nejsem již gymnazista. Mám přítelkyni, kterou miluji, které si vážím a se kterou bych rád byl po zbytek života. Díky tomu jsem rád za každou chvíli, kterou s ní můžu být. Svatbu nezavrhujeme, těšíme se na ni a mluvíme o ní. Ale zatím ke svatbě „neuzrál“ čas. (Svatba je i právní akt, který má pro obě rodiny ekonomické dopady.)

Rodinu zatím neplánujeme. Studujeme, pracujeme. Od rodičů jsem se osamostatnil, ale nemám dostatek peněz na to, abych bydlel sám. Mám tedy bydlet s chrápajícím kamarádem, co si nemyje nohy, a snažit se ho přemluvit, ať dnes přijde domů radši

později, anebo mám být s člověkem, který je blízký mému srdci a těšit se na něj cestou z práce? Jasně že si vyberu druhou variantu. Vždyť je to lidské a logické.

A tak spolu bydlíme. Vaříme, nakupujeme, uklízíme, staráme se o kočku. Dohadujeme se o špinavých ponožkách a neustlané posteli. Večer probíráme společné zážitky, cestou z kina dojmy z filmu. Přijímáme společné návštěvy. Spojuje nás nejen vztah, ale i společné „doma“. Poznáváme se, učíme se společně toleranci. Prostě žijeme v pro nás hezkém vztahu a jsme rádi, že k tomu přispívají i společné debaty

ÚHEL  
POHLEDU



o tom, jakou houbičku na nádobí koupit. Svatební akt je vyznání před Hospodínem a před lidmi. Není to žádost o kopii klíče ke společné domácnosti. Pokud se partneři svobodně rozhodnou žít takto společně již před slibem manželským, chápu je stejně jako ty, kteří se pro

toto nerozhodnou. On rozchod dvou lidí bolí jak ty, kteří se vodí za ruku v parku, tak ty, kteří se drží za ruku každý večer před usnutím. Anebo pozitivně. Ani jedna z forem předmanželského vztahu nezaručuje, ale ani nevylučuje budoucí šťastné manželství. ■

## NENÍ HROMÁDKA JAKO HROMÁDKA, NEJLEPŠÍ JE TA MANŽELSKÁ

Pavel Klinecký

„Co říkáš na život na hromádce?“ ptají se mně mladí i starší, teď i redaktor Bratrstva. Záměrně nechápu: „Co tím myslíš? Není hromádka jako hromádka, znám různé hromádky. Jak si hromádku představuješ?“

„Dva se mají rádi a chtějí spolu být.“ – „Jak dlouho?“ – „Jak budou chtít, rok, dva, celý život!“ – „Ještě nevědí, jak dlouho?“ ptám se dál. „To neví nikdo“, zní odpověď. „Co budou dělat, když se pohádají?“ – „Smíří se!“ – „A podruhé, podesáté?“ – „Když to půjde, budou spolu dál, když ne, hromádka bude rozházena.“ – „A kdo rozhodne, jestli to půjde?“ – „Řešíš neřešitelné, život rozhodne, osud, co já vím!“

Jsmo u jádra. Jako by znovu zavládl starý determinismus: nemá cenu jít proti větru, osudu, citům. Dokud se máme rádi, žijeme spolu, když ne, nic nenaděláme. Tak to vnímá člověk, který ví o lidské nestálosti.

Vím o ní také. Nadto mě ale celým životem nese poznání, že život je dar a dobrý vztah také. Dary ovšem mají svého Dárce. A tento Dárce nikdy nedá dar bez další výbavy, totiž síly dar kultivovat a rozvíjet. Trpělivě a vytrvale. Kdo zná i tento zdroj sil nad své vlastní možnosti, může se rozhodnout i tam, kde jiný střízlivě zhodnotí své možnosti a celoživotního rozhodnutí se neodváží.

Když dva plánují manželství, ale protože ještě nepřišel čas, žijí spolu zatím „na hromádce“, chápu je. (Jen se možná ochuzují o jednoznačný start společného života, daný svatebním „ano, ode dneška společný stůl, byt, postel i jméno“. Rozjezd společného života na etapy mnohý vztah poškodil.) Ale kdo se nerozhodne nikdy k onomu „dokud nás smrt nerozdělí“, nepoznal dar síly odjinud než z vlastních zdrojů. I jemu rozumím, ale rád bych mu ten zdroj ukázal. ■

CHMELÍKOVÁ  
PORADNA

## BALANCOVÁNÍ NA HROMÁDCE Emanuel EmDr. Prof. PhD. Chmelík

Máme-li zodpovědně přistoupit k problematice „života na hromádce“, musíme se nejprve podívat na základní pojmy tohoto termínu: Co je život? Co je hromádka?

### 1. Pojmy

1.1 - život – I přes snahu největších myslitelů světa ucelená definice života stále chybí. Nevíme co život je, proč tu je, nevíme ani kdy začíná a nedokážeme se shodnout kdy končí. Na povahu života odkazuje jen

málo zdrojů, které jsou však ve vzájemném rozporu a moc toho neobjasňují: život je obnošená vesta, život je jen náhoda, život je žebřík do kurníku, život je pes,... Nejpovednější pokus o definici života učinil Jan Werich: „Život je to jediné, co máme doživotně a co stojí za to, aby ho člověk dožil až do konce. Ono se s ním v podstatě nic jiného dělat nedá.“ ▶

*pokračování na straně 17*

## CO BYSTE ŘEKL/A SVÝM DOSPÍVAJÍCÍM DĚTEM K ŽIVOTU NA HROMÁDCE?

**Jaromír Plíšek,**  
velvyslanec ČR  
v Maďarsku, 52 let



V zásadě asi postmoderní srabárna, nedostatek odvahy udělat pořádné rozhodnutí, dát slib před Pánem Bohem a svědky a pak si za ním stát, „až do smrti jednoho z vás“. Život není počítačová hra, kde se dá furt něco dělat jen tak na zkoušku.

**Jan Hrudka,**  
editoř MF DNES,  
50 let



Snažil bych se jim to rozmluvit a manželka by mě v tom jistě podpořila. Manželství nemá zkušební období jako třeba zaměstnání. Myslíte si snad, že ty páry, které si nejprve vyzkoušely žít na hromádce, se nerozvádějí? Navíc je žít na hromádce proti smyslu manželské svátosti, kterou jako jedinou si udělují žena a muž vzájemně.

**Eva Erbenová,**  
spisovatelka,  
76 let



Život na hromádce? Neměla bych žádné námitky, však je dobré si to „zkusit“, než se člověk zaváže doživotně. Jako řešení napořád, místo svatby, to se mi nezdá. Ale tak trochu na zkoušku, proč ne. Je jistě lepší žít šťastný život na hromádce, nežli nešťastný v pozhnaném manželství.

**Mikuláš Vymětal,**  
pražský farář pro  
mládež,  
35 let



To velmi záleží na okolnostech – zda by se ptaly samy, měly před očima nějaký příklad – a jaký, v jakého věku by se ptaly apod. Obecně bych řekl, že v manželství se dá žít trochu spokojenější život než na hromádce, na níž panuje stálá nejistota – ale dcera (1,5 roku) se na to zatím neptá...

**Jaroslav Hutka,**  
hudebník,  
59 let



Snažím se dětem udělat takový prostor, aby samy došly k tomu, co je svobodné rozhodování, že to není jen volba mezi tím, co se snadno nabízí, anebo pouhá reakce na to, co člověka štve. Svoboda je umění, je to tvorba se všemi problémy, které k tvoření patří. A když člověk dokáže svobodně volit, už nikdy s nikým nežije na hromádce.

**Majka Horníková,**  
prodejkyně časopisu  
NP, který pomáhá  
lidem v nouzi,  
46 let



Ono je to jedno, jestli jsou spolu oddaní, nebo žijou na hromádce. Hlavně, aby spolu byli šťastní.

<b>Adéla, 24</b>	Vyprávěla bych jim, jak dobře se mi s jejich tatínkem před svatbou takzvaně na hromádce žilo. Lépe žít na hromádce, než se brzy rozvádět.
<b>Honza,38</b>	Řekl bych jim, že je to jedno, hlavně když se budou mít rádi. Ale pokud jde o dědictví ,tak by bylo lepší se vzít.
<b>Juraj,20</b>	Není to můj styl, ale pokud by jim vyhovoval, tak asi nic.
<b>Martin, 45</b>	Proč ne, když chtějí.
<b>Klára, 37</b>	Nic, schvaluji to.
<b>Jiří, 27</b>	Jestli vy dva chcete směřovat k tomu, abyste si byli věrni a to tak dlouho, dokud vás smrt nerozdělí, proč ne. Jinak nevím, ne vim...Nějak mi tam něco pořád nehraje...
<b>Pavel, 26</b>	Řekl bych jim: tatínek s maminkou tak žili taky - a mladým se to teď nezdá dost nóbl? No podívejme!
<b>Tomáš, 22</b>	Jo tak proti tomu nic nemám, když jim to vyhovuje tak ať.
<b>Eliáš,18</b>	Nevím, asi proti tomu nic nemam, někdy je to lepší než se vdat/ozenit...
<b>Matěj, 24</b>	To je každýho věc. Když chceš mít daňový a jiný výhody (návštěva partnera v nemocnici), je manželství docela dobrý.
<b>Noemi, 22</b>	Ha, říkat můžu co chci, stejně si to udělají po svém.. řekla bych. Jestli budou po mně.

**Otázka příště: „ Považujete eutanazii za vraždu? Za jakých okolností ?“ Odpovědi pošlete na adresu: bratrstvo@evangnet.cz do 22. 6 . 2007.**

## **HROMÁDKA SEXU**

**Jan Keřkovský**

O životě na hromádce a o sexu před manželstvím se toho v bibli zrovna moc nepíše, protože datum svatby a podobné detaily se v příbězích obvykle neuvádějí. Abrahamovu synkovi Izákovi nevěstu vybrali a přivedli; sám do toho nemluvil, seznámil se s ní až při svatbě a zamiloval si ji (Gn 24). Jeho syn Jákob měl manželky hned dvě (musel si je vysloužit) a ty mu do ložnice přivedly i své dvě služky, ale tam šlo o početné potomstvo, čímž se tohle vyprávění tématu života na hromádce poněkud vymyká. Král David sice prokazatelně žil s Betsabé už před svatbou (později se stala jeho ženou), ale tahle story patří spíš do kolonky nevěra, protože Betsabé byla v té době manželkou kohosi jiného. Tak to vezměme odjinud: “Opustí muž otce i matku a připojí se k své manželce, a budou ti dva jedno tělo; takže již nejsou dva, ale jeden. A proto co Bůh

spojil, člověk nerozlučuje” (Mt 19,5-6). Být jedno tělo s víc partnerkami (partnery) dost dobře nejde; a být s partnerkou jedno tělo a mezitím spát s jinou, to není život jednoho těla, nýbrž pokus o amputaci jedné poloviny. Bible předpokládá věrnost: být jedno tělo můžu jen s jednou. (Příběhy starozákonního mnohoženství berte třeba jako předmluvu k tomuto závěru, který zmiňuje i Ježíš.) V Páté Mojžíšově se najde pár opatření, která ekumenický překlad nadepsal “ochrana cti ženy”. Jedno z nich praví: “Když najde muž dívku, pannu, která není zasnoubena, a chytí ji, bude s ní ležet a budou přistiženi, muž, který s ní ležel, dá otci té dívky padesát šekelů stříbra. Stane se jeho ženou, protože ji ponížil. Po celý svůj život ji nesmí propustit” (Dt 22,28-29). O datu svatby tu nic není - zato o tom, že spí-li dva spolu, potom k sobě patří na celý život. ■

## Kudy asi...

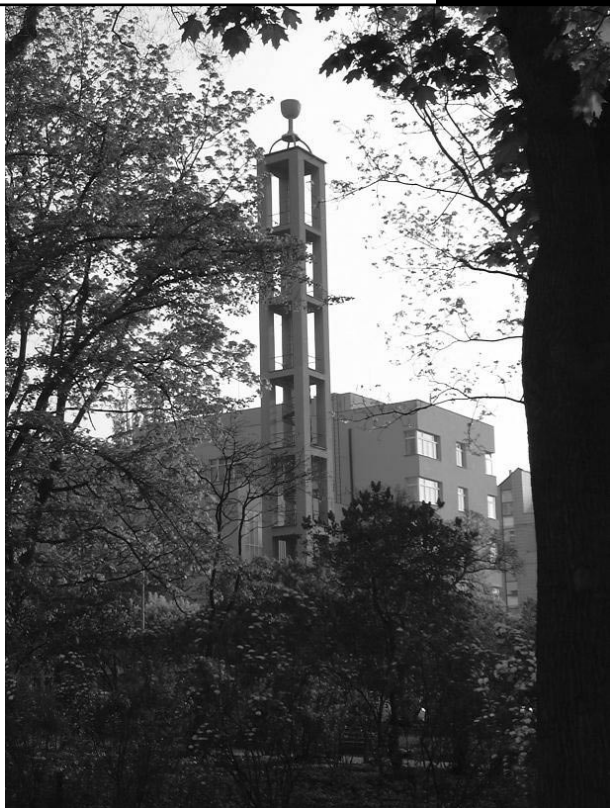
Nad Vršovickým náměstím je jedna ulice s vysokými domy. Jak to bývá u vedlejších ulic, je trochu utajená, neboť tabulí Dykova na každé její křižovatce nenajdete. Je to klasická obytná ulice s vilkami a bez obchodů, takže tam v pět odpoledne bývá ticho a prázdno. A tak jsme šli dost dlouho v nejistotě, než jsme narazili na místního obyvatele, který nám poněkud zaskočeně potvrdil, že tu jsme správně.

## Zbyde nám víc slaných tyčinek?)

Husitská fara na Dykové 1 působí světle – částečně kvůli tomu, že ten den svítilo slunce, ale především proto, že tato moderní bílá stavba ze třicátých let spíše než faru připomíná administrativní centrum, byť trochu omšelé. Do bytu v prvním patře, kde probíhají setkání mládeže, jsme dorazili jako druží, a obsadili jsme dvě z osmi židlí kolem obdélníkového dřevěného stolu. Tentokrát se nás tam sešlo pouze šest včetně nás dvou a pana faráře, ale pravidelně se to různí, někdy se sejde lidí pět, jindy deset. Docela to připomínalo rodinnou atmosféru mládeží v Přelouči před několika lety, kam jsme chodili maximálně v sedmi – a jen dvě rodiny.

## Program od faráře?

Mládeže tu nemají žádný ustálený program, protože se místní farář Daniel Majer snaží do jeho utváření co nejvíce zapojit své ovečky. Situaci mu trochu usnadňuje fakt, že dvě mládežnice v současnosti studují HTF. Jedna z nich – Františka - například připravila program na téma zázraky či podobností o milosrdném Samaritánovi. Když zrovna nikdo vlastní program připravený nemá, zůstane to na faráři, nebo se třeba probírá téma, které někoho z mládeže zajímá. Naposledy přišel na řadu křest a otázka překřtívání při přestupu mezi církvemi.



Protože nikdo zrovna neměl připraven program, rozpovídal se pan farář o historii Československé církve husitské. Poutavé bylo povídání o skupině katolických modernistů, která v prosinci roku 1919 vedla mše v češtině, což se tehdy jen tak nevidělo. Překvapilo nás i to, že u zrodu církve husitské hrála podstatnou roli i pravoslavná tradice, proto také mají husiti patriarchu. Potom jsme mluvili o volnočasových aktivitách v rámci mládeže, sportovních klání s katolíky nebo turistických výletech. Husitská mládež nemá celostátní sjezd, ale konají se menší setkání v rámci diecézí.

## Zlatá střední cesta

Celkově na nás návštěva husitské mládeže udělala moc dobrý dojem. Dočkali jsme se vřelého přijetí a narazili na lidi s podobným pohledem na svět. Zbývá nám jen popřát husitům, aby se jim dařilo být tím mostem mezi katolíky a protestanty, kterým by chtěli být.

## Minirozhovor s farářem D. Majerem

**Jak je to s rozmístěním husitských sborů v České republice? Existuje nějaká výraznější „doména“ husitů... Tábor, například?:- )**

Sbory husitské církve jsou prakticky po celé ČR (asi tři sta) a částečně také na Slovensku (tři). Hustší síť je např. ve východních Čechách. V Praze samotné jich máme asi třicet.

**Jak dospěla husitská církev k svému názvu?**

Původně při svém vzniku roku 1920 přijala název Československá, ale byly i návrhy na Česká katolická... (vznik církve je úzce spjat s modernistickým hnutím v katolic-



ké církvi u nás). V roce 1971 rozšířila název „husitská“ (bylo to takové přihlášení se k české reformační tradici).

**Liší se setkání dnešní husitské mládeže od těch, která jste zažíval ještě Vy?**

Samozřejmě, že se setkání mladých liší, už jen tím, že já už nejsem klasický mládežník (byť jsme se shodli, že někdy v našich společenstvích horní hranice není omezena), ale ve středním věku a člověk váží hodnoty a přístupu trochu jinak, než před 20 lety. Ale co se týká hledání, otevřenosti, větší radikality mladých, atd..., to myslím zůstává stále stejné. ■

## SOUTĚŽ

# SJEZDOVÁ GEOGRAFIE

Tomáš Groll

Sjezd (nejen) evangelické mládeže se až do roku 2006 konal vždy v jiném městě. Od roku 1994 bylo snahou střídat moravská a česká města, aby nikdo nebyl příliš znevýhodněn dalekým dojezdem. Sjezd nikdy nebyl a asi nebude v Praze. První dvě setkání se jmenovala jednoduše: Sjezd či setkání evangelické mládeže. Od té doby jsme se setkali Na cestě i Mezi proudy. Někdy nás potkala Autorita, když jsme jako by Hlavou proti zdi prosazovali, že Zbožnost má možnost. A také jsme se přesvědčili, jak úžasná Musí ta láska být a že Bez tebe to nejde.

Sjezdy se už konaly skoro ve všech krajích, přesto některé oblasti byly nájezdu evangelických rowdies prozatím ušetře-

ny. Smutnit či oddechnout si zatím mohli třeba obyvatelé podkrušnohoří nebo Slezané. Sjezdy v posledních letech byly totiž umísťovány do oblasti vymezené 13 18 v.z.d., 18 v.z.d., 48 56 s.z.š. a 58 47 s.z.š. Dnešní soutěžní otázka zní:

**Jaká je největší kilometrová vzdálenost mezi městy, ve kterých se konal Sjezd (nejen) evangelické mládeže? A napište i, která města to byla.** Své odpovědi zašlete na adresu redakce do 22. 6. 2007.

*Správná odpověď na otázku z minulého čísla:* Poměr luterských ku reformovaným členům nově vzniklé ČCE v roce 1918 byl 1:3,7059. V roce 1918 měla ČCE 34000 členů luterského původu a 126000 členů reformovaného původu. ■

Pokud patříte ke stenoendemitům (<http://cs.wikipedia.org/wiki/Endemit>) a ještě jste letos nevytáhli kolo, může se vám stát totéž, co jistému nizozemskému chasníkovi. Ten pod sedlem našel překrásné hnízdečko z mechu, patřící jednomu z našich nejmenších ptáčků - střízlíkoví. Oslovil jsem několik lidí, kteří používají kolo k cestování a ne k ornitologickým pokusům, s otázkou, co považují při jízdě na kole za nejnebezpečnější.

Většina se shodla na tom, že **jízda bez helmy, odrazek a blíkaček je bláznovství**. Úplná shoda již nepanovala, pokud jde o reflexní vestu, ale pokud jde o největší překážky na silnicích a cyklostezkách, tak tam se snad neshodl nikdo s nikým.

## Cyklistovy nástrahy...

Tak například Tomáš Frol dodnes vzpomíná na projektanta kanálu se širokou mřížkou se zařatou pěstí: „Ještě že bylo náledí a já se po přeletu přes řídítka jen zklouzнул, v létě by to skončilo nepěknou odřeninou.“ Phillip Heller zase do práce dojíždí každý den tou samou cestou, nečekal, že by ho mohlo potkat na dokonale známé cestě něco neobvyklého, přesto se stalo. Při značení objíždky někdo umístil značku tak, že svým profilem zasahovala nad cyklotrasu. „Málem mi to utrхло hlavu,“ vzpomíná Phillip, „nebýt helmy, tak tu dnes nejsem.“

Při jízdě po silnici či cyklotrase je prostě třeba mít na paměti, že automobil je silnější. Při kolizi **auto většinou odjede, vás většinou odvezeou...** Nejvíce nebezpečné je odbočování vlevo. Rovněž kritickým místem jsou kruhové objezdy, kde auta mají tendenci opustit kruháč přes cyklistu.

Kromě už zmiňovaných značek v úrovni cyklistovy hlavy a kanálů (nejnebezpečnější jsou ty s žebry krytu umístěnými podélně ve směru jízdy) si dejte pozor také na koleje, nebezpečné jsou při podélném přejíždění zejména za vlhka. Tím se ostatně neliší od kočících hlav a leštěné dlažby. Dále cyklistu – podobně



*I kdybych vzlétl na křídlech jitřní záře, chtěl přebývat při nejzazším moři, tvoje ruka mě tam doprovodí, tvá pravice se mě chopí.*

*Žalm 139:9-10*

jako motoristu – občas vyděsí chodci, děti, zvířata; jejich chování je značně nepředvídatelné. Takové jsou ale i různé výjezdy, garáže, vrata...

## ...a pár výhod

Ve městech je kolo průměrně do 5 km rychlejší než automobil, nešetřete si tedy pár metrů jízdy po hlavních ulicích a najdete si cestu zklidněnými komunikacemi a tam, kde to jde, po cyklostezkách. Nikdy nezajíždějte do proluky mezi parkujícími auty, výjezd z ní se stal osudný již mnoha vyznavačům kola. Objíždějte parkující automobily minimálně ve vzdálenosti 1 m. Budete-li vhodně vybaveni (viz výše) neohrozí vás nic zezadu, ale na prudce otevřené dveře vesta neplatí! Poslouchání hudby může jízdu takéž zpříjemnit, ale není to tak dávno, co vyhrával iPod do uší mrtvého cyklisty sraženého houkajícím vlakem...

Kromě rychlosti má cyklista také ideální jízdní řád, ušetří za tramvajenku nebo benzin a navíc není frustrovaný čekáním v zácpách. Nemluvě o tom, že cyklistika jako každý pohyb vyplavuje endorfiny a vy tak po náročném dni přijedete domů ještě šťastnější, než jste odjeli.

Bezpečná jízda je možná také na <http://www.nakole.cz/vemeste/>

# INSTANTNÍ PROGRAMY

## PROSTÝ BIBLICKÝ PROGRAM

### SD 6,11-19 - GEDEONOVO POVOLÁNÍ

Marie Medková

**Pomůcky:** lístky s náročnějšími úkoly (např. zorganizovat rockový festival, vést mládež příští rok, kandidovat v místních volbách...), papíry, tužky

**Obsah:** povolání

**Postup:** Po přečtení textu si každý účastník vylosuje jeden úkol. Poté má 5-10 minut na sepsání dvou sloupců: proč úkol zvládne, proč ne-zvládne. Následuje úvaha s diskusí.

**Úvaha:** Při čtení příběhu získá člověk pocit, že Gedeon je ukázkovým zbabělce. Nejprve si stěžuje, v jak špatné situaci se jeho národ ocitl. V jaké situaci je? Jak na ni reaguje? „Bůh na nás normálně kašle,“ říká vlastně. „Jsou to všechno pohádky, co nám rodiče vyprávějí.“ Čteme-li o kousek dál, zjistíme, že ujištění od Božího posla z něj hrdinu bez bázně a hany neudělaly. Kde poznáte jeho nejistotu? S poslem se dohaduje, a pak chce hmatatelný důkaz. Před každým dalším krokem nemá důvěru v úspěch a žádá nové důkazy o zdaru akce. Když to člověk čte, tak si jen netrpělivě poklepává prsty. Gedeon má jednoduše udělat to, co Bůh říká. Zpráva zněla jasně. Ale... My víme, jak to skončí. Čteme knihu o Božích skutcích. Čteme, KDO ke Gedeonovi mluví. On ale si jistý být nemůže. Zná příběhy o Božím vedení a prověřuje si, že komunikuje se stejným Bohem, o kterém příběhy vyprávějí. Zda uvěřit, a tedy přijmout úkol, nebo zůstat při starém skrývání.

Jsme na tom stejně. Dostáváme se do situací, které nás volají k úkolu. Jak se cítíte, když se po vás chce, abyste dělali něco s velkou zodpovědností? Je to výzva. Zvládnou to? Já, který nezvládá mto a támhleto? Když se odvážím vést mládež, bude to lidi bavit? Ne-

bylo by lepší, kdyby to dělal někdo jiný? Když zorganizuji rockový festival, nezůstanu nakonec v dlužích? Není lepší zůstat v tom, co znám, i když nejsem zas tak spokojený? Co se stane, když se to nepovede? Co když mě to spláchne? Vždy se objeví otázky a pochyby. Odpovědět s optimismem a rozhodnout se jít neznámou cestou, na kterou nás výzva, povolání volá - to není lehké. Zvlášť pokud ta cesta není příliš zřetelná.

Tady přichází z příběhu povzbuzení pro nás všechny. Boží posel přichází ke Gedeonovi a říká: „Bůh s tebou, udatný bohatýře!“ Cítíte v textu ironii? Jakou? Posel říká - Bůh s tebou - tomu, kdo nevěří ani tomu, že by byl Bůh s jeho národem. Posel říká - udatný bohatýře - bezvýznamnému člověku, který se naprosto nehrdinně skryl do díry v zemi, protože se bojí nájezdníků. Do jasné situace vnaší posel otázník. Nemůže to být jinak? Výzva ke změně. To ironické oslovení není vsměchem, ale slibem, který zní neuvěřitelně. Co má Gedeonovi pomoci při přemáhání obav? Právě ten ohromující slib, za kterým stojí autorita.

Když si uděláme dva sloupečky o svých schopnostech, zjistíme, co nám jde a co ne. Sloupečky ale nerozhodují o tom, zda se do něčeho dáme. Ať jsem jasný outsider nebo machr největší, záleží na tom, zda je přede mnou výzva, povolání. Nevím, jak to dopadne. Ale můžu být překvapen. S Boží podporou lze zvládnout víc, než mi přijde logické.

**Modlitba:** Děkuju, že mě podporuješ, Pane, i když si tím nejsem jistý. Děkuju, že mi pomáháš překonávat obavy. Děkuju, že můžu dělat věci, které jsou větší než já. Prosím, zůstaň se mnou. Amen.



# Nejsem dál, nejsem blíž

Pro sólistu se sborem (od "nejsem dál...")

Pavel Jun

podle: M. Knopfler: Silvertown Blues

The musical score is written in 4/4 time with a key signature of one flat (Bb). It consists of ten staves of music. The lyrics are written below the notes. Chord symbols are placed above the staves. The score includes various musical notations such as rests, slurs, and dynamic markings.

1 d Včlu-nu na zá-dech tro-chu mráz d<sup>9/7</sup>

3 d zas tí-chá noc je mi zi-ma nej-de spát d<sup>9/7</sup>

5 d g/d 3 Vel-ký vůz sto-jí a-si ztra-til směr d d<sup>9/7</sup>

7 d Jíz-ní kříž ho po plet-u-ka-zu-ju na se-ver d d<sup>9/7</sup>

9 d tam-hle se kso-bě chou-lí Blí-žen-ci d d<sup>9/7</sup>

11 d ta-ky zkřeh-lí zi-mou, já teď čas-to mám po-cít d d<sup>9/7</sup>

13 d že kne-bi mám čím dál tím stej-ně da-le-ko d d<sup>9/7</sup>

15 d že zhlá-di-ny mo-ře je kne-bi čím dál tím dál dál dál a

17 g B<sup>b</sup> C rá-no po vl-nách le-tí oh-ni-vej šíp

INSTANTNÍ PROGRAMY

19 C B<sup>b</sup> d  
a já mu o - či - ma u - hý - bám nej-sem dál

21 F B<sup>b</sup> C d nej-sem dál  
nej-sem blí-ž tvůj dech sly-ším spíš nej-sem blí-ž

23 g C F  
a nej sem\_ dál\_ chtěl bych a bys - vstal

INSTANTNÍ PROGRAMY

Plachta visí splihle na stožáru  
 Počítám řady vln, kolik ještě k obzoru  
 Bez větru obzor stále stejně daleko  
 Člun uprostřed moře má k obzoru stále dál dál dál  
 Ráno po vlnách letí sluneční šíp  
 A já mu očima uhýbám.

*Nejsem dál, nejsem blíž...*

## PARTNERSTVÍ

Pavel Jun

**Pomůcky:** tužka; pracovní list s tvrzeními o svobodě, důvěře, schopnosti přizpůsobit se, ... (viz níže)

**Počet osob:** libovolná velikost skupiny

**Cíl hry:** Partnerství má různé aspekty – svobodu, bezpečí, věrnost, toleranci, důvěru...

V této „lekcí“ jde o to – aby se tyto aspekty dostaly k řeči. Budeme mluvit o tom, jak moc jsou pro nás jednotlivé aspekty partnerství důležité.

**Popis hry:** Každý nejprve zaujme svůj postoj. Ze tří možností z pracovního listu vybere tu, která je mu nejbližší, a tu zakroužkuje.

Potom své odpovědi zpřístupní pro skupinu. Budeme mluvit o každé trojici tvrzení zvlášť. Někdo začne a po řadě v kruhu každý řekne svůj názor (co zaškrtl a případně proč). Tímto způsobem proběhne 10 „koleček“.

Může dojít k napínavému rozhovoru!

**Upozornění:** Aby rozhovor mohl být opravdu zajímavý a napínavý, je potřeba nechtít se dostat ke „konečnému řešení“.

**Pracovní list:**

- SVOBODA A OTEVŘENOST jsou pro partnerský vztah velmi důležité
- partnerský vztah musí garantovat svobodu
- partnerský vztah musí prostředkovat především bezpečí
- DŮVĚRA je bezpodmínečným předpokladem partnerského vztahu
- Důvěra má své hranice
- Darovat důvěru je moc velké riziko
- SCHOPNOST PŘIZPŮSOBIT SE je důležitý požadavek na oba partnery
- Každý má zůstat takový, jaký je
- Přizpůsobení je znamením slabochů

- ROVNOPRÁVNOST je základ partnerského vztahu

- Je rozdíl mezi rolí muže a rolí ženy i co se týče vedení

- Schopnější partner by měl převzít vedení

- VĚRNOST není pro partnerství bezpodmínečně důležitá

- Partneři by si měli věrnost slíbit

- Bez věrnosti není partnerství možné

- Mít SPOLEČNÉ ZÁJMY není nutné

- Když je příliš mnoho společných zájmů, zůstává málo prostoru pro osobitost partnerů

- Partneři by měli mít co nejvíc společných zájmů

- TOLERANCI lze čekat v partnerství jen omezeně

- Jeden musí přijmout druhého tak, jak je

- Člověk by se měl pokusit partnera vychovávat

- CHARAKTER A VZHLED partnera jsou stejně důležité

- Charakterové vlastnosti jsou rozhodující

- Vzhled je nejdůležitější

- PŘESVĚDČENÍ (náboženská, politická, kulturní...) mohou být docela rozdílná

- Přesvědčení partnerů by měla být stejná

- Předsvědčení druhého nehraje žádnou roli

- MATERIÁLNÍ STRÁNKA není pro partnerství důležitá

- Partnerství by s sebou nemělo přinášet materiální ztráty

- Člověk se musí umět zříci materiálních výhod.

Carcassonne je městečko v jižní Francii proslulé svými hradbami a také je to název hry, která jako jedna z mála snese srovnání s Osadníky z Katanu. Ve hře se stáváte vlastně Bohem, který tvoří krajinu a zároveň člověkem – správcem této krajiny, který se snaží vystavět co možná nejdélší cesty, vybudovat největší města a obsadit kláštery a louky.

Narozdíl od většiny her Carrassonne nemá herní plán – ten hráči vytvářejí společně pokládáním čtvercových kartiček s krajinou. Na kartičkách se mohou objevovat kusy měst, cesty, kostely a louky. Hráč si na začátku tahu vytáhne kartičku krajiny a tu umístí na hrací plochu tak, aby pasovala k již položeným kartičkám. Následně hráč smí umístit svou figurku na jím položenou kartičku. Například na kartičce mám kus louky, cesty a města. Když dám figurku do města, je z ní rytíř, a když se podaří ono město dokončit, získávám body a figurka se mi vrací k dalšímu užití. V kostele se z figurky stává mnich

a k bodovému zisku je zapotřebí kostel obklíčit loukami. Figurka na cestě je lupičem, který přináší bodový zisk po oboustranném ukončení cesty. Figurka umístěna na louku je sedlák. Ten zůstává na louce až do konce hry a přináší body za každé město, které se nachází na louce obsazené tímto sedlákem. Hráči tedy sbírají body jak během hry, tak i po jejím konci (i za nedokonečená města a cesty). Další výhodou je velké množství strategií, které může hráč zvolit k dosažení co největšího bodového zisku (škodit či neškodit při umísťování kartičky, kam umísťovat figurku).

Hra je velmi dobře hratelná v jakémkoli počtu hráčů a umužňuje hru i po párech, kdy si dva vzájemně pomáhají. Carcassonne má množství rozšíření (Kupci a stavitelé, Věž, Řeka, ...), která vnášejí do hry nové kartičky a snimi možnosti, jak sbírat body. Tato jednoduchá hra by neměla chybět v žádné rodině. ■

**Rok vydání:**

2001

**Počet hráčů:**

2 - 5

**Doba hraní:**

30 – 70 min

**Cena:** 580 Kč

**Ocenění:** Spiel

des Jahres 2001,

Hra německé

veřejnosti 2001,

Nominace a hru

roku v ČR 2004.

## CHMELÍKOVA PORADNA

*pokračování ze strany 7*

► 1.2 - hromádka – Je zdrobnělina od slova hromada, hovorový výraz pro psí exkrement. Hromádka je též forma, do které se tvaruje neštěstí, do hromady se tvarují nesmysly. V evangelickém prostředí: Hromádka, Josef Lukl (1889-1969) - kontroverzní evangelický teolog, interpret marxismu, obdržel a časem vrátil Leninovu cenu míru.

### 2. Život na hromádce

Hromádka je kupovitý útvar složený z jednotlivostí, které jsou vrstevnatě rozmístěné. Je otázkou, jaké je její složení (viz 1.2). Hromádka je pyramidního tvaru, nebo se aspoň směrem od své základny zužuje. Její vrchol je tedy špičatý, či v lepším případě jen zakulacený. V každém případě život na špičce hromádky je obtížný a nejistý. Jeden

člověk snad rovnováhu udrží, ale pro dva lidi je balancování na vrcholu hromádky už značně složité. Aby se udrželi, musí být jedním tělem (srov. Mt 19, 5 - 6), jednou duší a plně koordinovaní. Při drobnějších neshodách oba padají z hromádky dolů – často každý na jinou stranu hromádky. Pokud šlo o hromádku „neštěstí“, pak nad takovým pádem člověk dlouho nenaříká. Pokud šlo o „snůšku všeho možného“, není se nad čím divit. Jestliže se ve společném balancování vyskytl jeden a více potomků, není jasné, na kterou stranu hromádky oni spadnou. Pokud spadnou na stejnou stranu jako jeden z rodičů, pak ten na druhé straně platí potomku alimenty.

V některých případech je hromádka balancováním udusána, takže se dvojice dostává na pevnou zem. ■

# NEUČTE SE GRAMATIKU, JEĎTE NA WORKCAMP!

ROZHOVOR

Olcha Ferjenčíková

Chcete si udělat čtrnáctidenní prázdniny v Německu a nezaplatit za to ani kačku? Strávit nějaký čas při práci i na výletech s lidmi z různých koutů Evropy? S ekumenickou organizací ÖJD (Ökumenische Jugenddienste, funguje od r. 1956 i pro „církevně zcela nezařazené“) takhle vyjelí Maruška a Pavel Bláhovi.

**Na jakých workcampech jste kdy byli?**

**M:** Já byla jenom v sedmnácti v Nitzschce, mezi Drážďanama a Lipskem.

**P:** Sommerfeld 2002, Nitzschka 2003, Kropfenstedt 2004, Paplitz 2005. Letos jsem poprvý nebyl. Poslední workcamp mi už přišel krátkej, „jen“ čtrnáct dnů, a „jen“ nějakých 550 km od domova.

**Jak jste se o nich dozvěděli?**

**P:** To vím naprosto přesně. Od Jany Andrejsovy. Kecalí jsme na seniorátním sjezdu ústeckýho seniorátu o tom, kam jezdí o prázdninách.

**S kým jste se na těch prázdninách sešli?**

**M:** V Nitzschce byli Ukrajinci, Poláci, Rumun, Lotyška, a dva Němci jako vedoucí no a já s bráchama a ségrou. Celkem 17 i s vedoucíma.

**Jak se organizoval program?**

**M:** Od osmi, po snídání, byla krátká pobožnost, přečetli jsme text z Bible a zazpívali anglický křesťanský písničky.

**P:** To ale není na každým workcampu. Polky s sebou měly kytary a znaly ty písničky. Byla to jejich aktivita.

**M:** Pak jsme šli do práce, asi šest hodin denně jsme pracovali okolo Rittergut – bývalého rytířského sídla v Nitzschce, který se předělával na mládežnický centrum. Rok předtím tam byla povodeň, tak jsme spravovali protipo-



vodňovou zeď. Čistili jsme taky tamní zarostlou zahradu a dělali chodník kolem budovy.

**P:** Nejvíc času jsme trávili zjišťováním, jak je ta zahrada velká. Trní, maliny, prořezávání, ... Chodník byla třešnička na dortu, skládali jsme ho z dlažby, která už byla jednou použitá jinde. To abyste si nemysleli, že bývalý východní Německo (a tamní sbory) jsou nějak extra bohatý.

**No a co nějaká zábava? Nebo jste pořád pracovali?**

**P:** S prací jsme končili okolo třetí, pak byl oběd.

**M:** Jo, ten vždycky vařil pár z určitý země, něco typickýho. Ale náš vedoucí z Německa nechtěl vařit nic místního, a tak nám jako student japonštiny servíroval rýži, kterou jsme jedli hůlkama. No a večer bylo sushi.

**P:** A hlavně: kdo vařil, modlil se Otčenáš ve svém jazyce a ostatní to po něm opakovali. Takže na japonském dnu byl i japonskej otčenáš: „Komaja tumó...“ :)

**Jídlo byl asi zážitek, ale co dalšího po práci?**

**P:** Po obědě jsme se konečně vysprchovali a kdo chtěl, mohl se jet na kole vyřadit na koupálko s tobogánem a hřištěm na beach volejbal (samořejmě všechno zadara). Původně byly plánový i odpolední programy. Ale nějak jsme neměli chuť. I když... barvili jsme si trička, polejvali se vodou, pak byla jednou večer barbecue i s místními lidmi z vesnice.

**M:** Vůbec byly večer furt pařby. Tancovali jsme a tak. A taky jsme jeli na tři velké celodenní výlety. Lipsko, Drážďany a Českosaský Švýcarsko - o víkendech a jednou i v půlce týdne.

### **Nebylo to drahý?**

**M:** Pro nás ne:), na workcampu jsme nemuseli platit vůbec nic a navíc třeba když jsme na výletě šli sami do kina nebo na pizzu, tak nám to proplatili. A hlavně člověk dostával kapesný a proplacenou cestu (po Německu) z ČR.

**P:** To se mění, na prvním workcampu jsem si i vydělal. Se vstupem do EU už Čechům nechtěli dát žádný příspěvek, já tam ale psal, že když nám neproplatěj ani cestu po Německu, nikdo nepřijede. Krom toho lidí z Východu tam často jezděj z úplně jiných důvodů. Třeba když Ukrajinci nebo Rusové dostanou tři víza do západní Evropy, dají jim pak i vízum do Ameriky. Nebo tam jezděj nakupovat; elektronika a oblečení pro ně bývá mnohem levnější. Tohle je někdy blbý. Tihle lidi pak většinou taky moc nepracujou a třeba i odjížděj dřív. Tihle lidi ale byli hlavně na anglicky mluvícím workcampu, můj první byl německo-anglickej.

### **Takže vy jste se tam naučili i jazyky?**

**P:** Kdybych tam nejezdil, neuměl bych tak německy a anglicky jako teď - díky workcampům pro mě byly jazyky ve škole o dost jednodušší. Člověk tam je odkázaněj sám na sebe a domluvit se prostě musí. Na druhém workcampu jsem se v podstatě naučil anglicky.

**M:** Já jsem tam zase zjistila, že se ty jazyky potřebuju naučit. Že to pak můžu dobře vy-

užít. Od té doby jsem se začala angličtinu víc učit, a taky mě začala bavit.

### **Zjistili jste skrze ostatní účastníky aspoň trochu, jak to chodí v jiných zemích?**

**P:** Jo. Třeba Rumun si ukrad kus odrazky z chodníku. Nesnáším to, říkám mu, nech to tam. On na to, že kdyby se v Rumunsku udělaly patníky, tak by byly do druhýho dne rozkradený. Prej tam i takovej pokus byl. Nebo zase Ukrajinci vyprávěli o tom, že u nich má „každěj druhěj“ chlap pistoli...

### **Pavle, vím, že ti nabízel, aby ses podílel na organizování...**

No, já jím to totiž na tom posledním workcampu dost kritizoval, už jsem měl zkušenosti. Jeden vedoucí nás třeba nutil jít na večerní pobožnost. Na předchozích workcampech přítom byla dobrovolná. Byl jsem po přeházení třech fůr písku dost unaveněj a řek jsem mu, že prostě půjdu spát. On se mi pak omluvil, že na mě řval, já mu ale hlavně vysvětloval, že tady na workcampu jsou i nevěřící lidi a k víře nejde nutit. Pak se ta pobožnost vůbec nekonala. Vůbec si člověk hodně uvědomí, jakěj vliv může mít na skupinu, hodně vyroste. Počtvrtý už jsem byl moc kritickéj účastník...

### **No a proč ses nechtěl stát vedoucím?**

**P:** Kvůli jazyku. Musíš umět opravdu dobře, vysvětluješ lidem věci... Já se sice v pohodě domluvim, ale je to pořád slabý. O ten čas mi nejde, školení jsou asi dva víkendy na jaře a pak těch čtrnáct dní nebo tři týdný v létě. Ale je fakt, že to s tebou vždycky vede taky nějakěj Němec...

### **Díky za rozhovor a za návštěvu!**

Rádo se stalo a vy ostatní se včas přihlaste na letošní workcamp na týhle adrese: [www.ejbo.de/workcamp](http://www.ejbo.de/workcamp). Stačí, aby vám bylo 17 - 26 let. . No a fotky jsou fotky:); [www.sweb.cz/blahapa/germany](http://www.sweb.cz/blahapa/germany)[www.blahapa.borec.cz/foto.zip](http://www.blahapa.borec.cz/foto.zip) ■

„Ten Hus nad vchodem nějak padá, potřeboval by trochu obetonovat“, řekla moje matka, když se podívala na bustu M.J.Husa nad vchodem do naší modlitebny. Obetonovat? To by se asi Ema Medková urazila.



**Můžeš, prosím, na úvod představit svojí školu? Co to vlastně studuješ?**

Studuji první rok na fakultě restaurování, obor Restaurování kamene v Litomyšli. Fakulta spadá pod Univerzitu Pardubice asi tak dva roky. Původně to byla VOŠ, potom Institut restaurování a konzervačních technik. V oboru Restaurování kamene jsou v ČR jenom dvě vysoké školy, Akademie v Praze a pak naše škola. Zatím jen s bakalářským programem. Do budoucna se ale připravuje i magisterské studium.

**Restaurování kamene... Hm, znám tě jako křehulku. Jak je to fyzicky náročný?**

Korba zrovinka nejsem, to máš pravdu :o) . Co se týče manipulace se sochami je to docela náročné, nesmíš urazit nohu, ruku,

hlavu... Naštěstí to není tak zlý, protože jsem v ateliéru se třemi kluky, takže zatím mi pomáhají oni, ale do budoucna to budu muset vyřešit nějakou pomocnou silou. Restaurování ale není samozřejmě jen o stěhování soch, je tu práce i pro malou Emu.

**Tak se dostáváme k tomu, o čem tedy restaurování soch je. Co teď tvoříš?**

Tedy můj obor je o restaurování a konzervování kamene a souvisejících materiálů (sádra, štuk, omítky. Kdybych to měla říci odborně: Je to souhrn specifických výtvarných, umělecko-řemeslných a technických prací respektujících technickou a výtvarnou strukturu originálu. A teď ještě česky :o) Sochu či architekturu konzervujeme (tedy snažíme se zabránit dalším poškozením třeba kyselými dešti) nebo restaurujeme (dílo je minimálně retušováno barevně, plasticky) rekonstruujeme (přidáme chybějící ruku, nohu). Je ale důležité zachovat autentičnost opravované památky.

**A jak to vypadá? A co další obory na škole? Předměty?**

Kromě sochařiny tu můžeš vystudovat v Ateliéru restaurování papíru, knižní vazby a dokumentů, Ateliéru restaurování uměleckých děl na papíru, Ateliéru restaurování nástěnné malby a sgrafita. V prvním ročníku máme týden rozdělený na praktickou část. To je každý obor ve svém ateliéru a dělá zadanou práci. Momentálně modelujeme čtyřidevadesátiletého dědečka. Praktická část jsou předměty jako večerní akt, pomocné vědy historické, latina, dějiny umění, české evropské dějiny, ikonografie, estetika, filosofie, chemie, základy stavebních materiálů ...atd.

....Za večerním aktem nic nehledej ...je to kreslení! :o)

V létě pak máme měsíc povinnou praxi



– v mém oboru je to většinou restaurování. V Praze na Belvederu, v Kutné Hoře na Barboře.

### **Jak ses dostala právě na takovouhle školu? Jakou jsi dělala střední školu?**

Vystudovala jsem „kamenosochařinu“ v Hořicích v Podkrkonoší. Hořice byly hlavně o sekání do pískovce, mramoru, žuly a tak. Chtěla jsem zůstat u „šutru“, takže můj výběr školy byl navazující. Na přijímačky jsme v portfoliu donesly své práce včetně těch, co jsou k přijímačkám zadané. Na základě domácích prací připouštěli k talentovkám. Talentovky se skládaly z kreslení portrétu, modelování portrétu a doplnění části obličeje barokní sochy. Samotné talentovky byly, tak trochu obhajobou toho, co jsi přinesl. Pak z testu z dějin umění a testu z chemie. Nakonec nás dusili u pohovoru.

### **Kolik je tam lidí? Máte nějaký studenty ze zahraničí?**

Momentální stav prvního ročníku je 14 studentů. Na fakultě je nás celkově asi 60, možná ani ne, všichni se tu znají. Z cizích studentů je tu jen Máša z Moskvy :o) , a pak je tu několik studentů ze Slovenska. Občas se tu vyskytne nějaký stážista.

### **Co tě čeká na škole dál? Jsi v prváku, takže jak to u vás probíhá a bude dál probíhat?**

První ročník je asi nejnáročnější, v dalších ročních odpadají takové ty okrajové předměty, kterých ostatně není málo (latina, anatomie, filosofie, estetika, základy stavebních materiálů...atd.), bude více času na ateliérové práce. Z počtu studentů pochopíš, že tu školu berou asi vážně, tudíž tu většinou po prváku zůstávají všichni. Jinak zkoušky a zápočty máme doplněné bonusem a to klauzurními pracemi.

### **Jak vypadá ta klauzura?**

U každého oboru samozřejmě jinak. Tak třeba sochaři měli doplnit (vymodelovat)

sv.Salvátorovi chybějící hlavu. Nejdříve si museli sehnat co nejvíce podkladů - fotografií jiných Salvátorů a hlavně soch, které dotyčný autor ještě vysekal. A snažit se o největší autentičnost. Restaurování je často detektivka. Lítáš po archívech a zjišťuješ kdo a kdy obdaroval Salvátora krásnou beztvárovou betonovou hlavou.

### **Máš nějaký plán do budoucna? Co budeš dělat po škole? Jak se uplatní absolvent z vaší fakulty?**

Sochaři a malíři mají mnohem větší příležitost se uplatnit. Horší je to s knihaři. Já nejspíš budu pokračovat ve svém oboru. Raději bych v budoucnu ale pracovala na vlastní pěst a ne jako zaměstnanec.



### **Co děláte ve volném čase?**

Je faktem, že ve škole trávím dost času. Průměrně jsme ve škole do pěti hodin a aspoň jednou týdně večer kreslíme akty v ateliérech. Nejsme ale neustále jenom zalezlí ve škole. Máme tradiční akce jako asi na každý jiný škole, jako je ples a hlavně křest což je společenské uvedení prvního ročníku mezi spolužáky. Každý rok se mění téma, ale vždycky je maškaráda. Letos to byl „Cirkus Orel“ což je podle hospody, kde se schází ochotníci. Pak je spousta dalších akcíček, jako je třeba zimní chata, vánoční večírek, letní kino, vernisáže. Teď na jaře se třeba opéká jehně a nebo sele.

### **Díků za rozhovor.**

:o)) (Emin americký úsměv) ■



**„They don't speak any English, in Paris, On The AIRPORT?!!!!!!!!!!!!!!“** Rozčlílila se postarší dáma s americkým přízvukem.

„Vítejte ve Francii“ řekla jsem si v duchu a bylo mi jí upřímně líto. Ono letět do Francie a myslet si, že se tu angličtinou, jakožto nejrozšířenějším světovým jazykem, domluvíte, je dost naivní. Obzvláště na Charles de Gaulle, centrálním letišti Francie. To musí mít člověk velké štěstí a být celníkům hodně sympatický. Oni totiž někteří anglicky umí, ale mluvit nebudou.

Jste ve Francii a neumíte francouzsky? Tak to sem radši vůbec nelezte nebo se jí hodně rychle naučte. Základem je alespoň: „Excusez-moi, je ne parle pas Français. Parlez-vous Anglais?“

**Paříž** je krásná, rozlehlá, hlčná a oproti třeba Praze taky dost špinavá. Co se týče dopravy je spojení metrem a autobusy naprosto dostačující. Dovezou vás kamkoliv. Jen pozor, metro absolutně není uzpůsobené lidem co spěchají, nebo mají větší zavazadla. Upřímně lituji lidi s dětmi v kočárku, nebo nedej bože vozíčkáře, s těmi se v něm vůbec nepočítá.

Taky si můžete vzít taxi, jen počítejte s tím, že taxiky jsou tu dražší než v Londýně, a že

vás taxikář na 99,9% natáhne a navíc taxikáři v Paříži, jak jinak než, nemluví anglicky. Ale co si budeme povídat dál, Louvre, Champs-Élysées, Notre-Dame.. To vše a na jednom místě, to stojí za trochu té námahy a nervů...

Obzvláště Notre Dame, je nádherný, jednomu se až tají dech při představě, že tohle vše je opravdu dílem lidským.

Pokud máte odvahu, věřte, že nejkrásnější je Paříž v noci.

Myslím, že spotřebou elektřiny je Paříž takové evropské Las Vegas. Ale snaží se tu být šetrní k přírodě tím, že jednou týdně, ve středu, myslím, nechají všechna osvětlení vypnutá. Takže se neprojdete romanticky ztichlým nádvořím Louvru, Notre dame vám v noci nezazáří jako drahocenná perla.

A co teprve Eiffelovka? Ve dne mě upřímně moc nenadchla... Obří ocelová konstrukce, velmi podobná Petřínské rozhledně (která je její kopii). Kilometrové fronty lidí čekajících, až se dostanou nahoru. Všude hluk, stres, pouliční prodejci neodbytní jak komáři, kteří z vás chtějí vysát vše, co máte.

To v noci, to je jiná. Máte-li štěstí na počasí (doporučuji září, říjen) a je jasno a sucho. To pak sedávají na pláni pod Eiffelovkou desítky mladých lidí. Tvoří skupinky, podle toho jestli si sem přišli užít romantický noční piknik ve dvou, a nebo tu mají pořádnou párty s přáteli.

Že jste si nevzali deku ani nic k zakousnutí? Nevadí... Jen to chce natrefit na toho správného černocho. Ti vám prodají cokoliv.

A Eiffelovka? Na tu jako by zapůsobilo kouzlo dobré víly a z popelky se stala nádherná, zářící princezna. Nasvícená reflektory v barvách francouzské vlajky... A co teprve, když se rozblíkají zářivky a ona je najednou posypaná stovkami světel. Ano, může se to zdát trochu kýčovitě. Ale když tam tak sedíte v trávě, za vlahé letní či podzimní noci, skleničku dobrého vína v ruce a vedle sebe něko-



ho, kdo je vám drahý, je to jako by se snesly hvězdy z nebe a jen pro tu chvíli se usadily v ocelové konstrukci a zářily jen pro vás. Nevím, proč jsem měla vždy usazené v podvědomí „Paříž = draho“. Je to pravda, co se týče jídla, a to až už v obchodech nebo v restauraci. Anebo čehokoliv v centru. Ale dáte-li si práci a projedete se kousek za centrum, nakupuje se tu skvěle. Třeba značková kosmetika je tu v přepočtu na naše v průměru o dvě až tři stovky levnější. Takže pokud si vyhodíte z kopýtka, můžete nakoupit vánoční dárky, na které byste doma ani nepomysleli.

Pro dámy mám jednu špatnou zprávu. Pokud v Paříži potkáte velmi dobře vypadajícího, kultivovaného a upraveného mladíka, je na 85% homosexuál. Mají tu dokonce i celou jednu městskou část. Představte si, jak by to bylo u nás, kdyby třeba Praha jedna byla obydlená jen homosexuály... Mezi námi - je to jedna z nejpříjemnějších částí Paříže. S těmi nejužasnějšími obchůdky.

No, dost bylo o údajně nejromantičtějším městě světa, o městě módy a snů, vydáme se na jih. Do jednoho z mých nejoblíbenějších míst ve Francii, Toulouse.

Lidé jsou tu jiní než „tam nahoře“. Milejší a vstřícnější. A taxíky jsou tu levnější...

**Toulouse** je čtvrté největší město Francie, ale atmosférou připomíná spíš malé měs-

tečko, malebné, klidné. S nádherným historickým centrem. Ve znaku má fialku, a jeho barvou je růžová. Také se mu říká Růžové město. Je městem studentů a rugby. Místní team je druhý nejlepší v zemi.

Z Paříže se sem dostanete vlakem. S TGV to trvá zhruba 6 hodin. Normálním rychlíkem až osm. Jezdí přímo nebo s přestupem v Bordeaux. Doporučuji najít si ubytování co nejbližší k vlakovému nádraží. Malý hotel pro dva vyjde cca na 50 euro/noc. Hostel je v Toulouse jen jeden, mimo město, poblíž letiště a za moc nestojí.

Od nádraží se všude dostanete bez problémů pěšky. K historickému centru, k trhům s čerstvými rybami, ovocem a sýry a nebo do parku. Největším parkem v Toulouse je Jardin des Plants, který je zároveň taky botanickým muzeem. Momentálně se sice jedná z jeho centrálních částí přestavuje, ale to vůbec nevádí. Stále je to jedno z nejlepších míst pro příjemnou procházku, piknik v trávě nebo prostě relaxaci. Běhají tu pávi, po rybníčcích se prohání kachny a lysky. Srdcem parku je skalní útvar s vodopádem na jehož vrcholku je malý altánek s lavičkou, popsanou generacemi milostných párů.

Nejste-li až tak přírodně založení, k posezení či procházce vám bohatě postačí některé z malebných náměstíček či uliček ve městě. Za každým rohem jako by na vás čekalo další překvapení.

Ráda bych se o této nádherné a rozporuplné zemi rozepsala více, ale už by toho bylo na jednu noc.

Tak snad přišťě. ■



V prosinci minulého roku jsem v metru na jezdících schodech míjela plakáty s mystifikujícím názvem: Glennkill – Ovce vyšetřují. Lámala jsem si hlavu, co to vlastně má být. Až do doby, kdy knížka (ano, je to knížka) s tímhle názvem přistála pod naším vánočním stromkem. Teď už vám můžu říct: je to ovčí detektivka.

Už od doby, kdy Ezop psal svoje bajky, se lidé pokoušejí trefně popsat náš svět pomocí zástupců ze zvířecí říše. Což byl nejspíš i záměr Leonie Swann, ovšem nečekejte jen nějaký odsuzující a moralizující příběh. Tohle skutečně JE detektivka, a to se vším všudy. Jsou tu hloupé ovce, bystré ovce, ovce s temnou minulostí, filozofující jehňata...a všechny je spojuje jeden cíl: zjistit, kdo zabil jejich pastýře. Zároveň v tomto napínavém příběhu nechybí humor – např. když jedna ovečka vypráví zážitek z kostela, kam ji jako malou odnesli k požehnání. Ovce ohromuje zbytek stáda zjištěním, že lidé vlastně uctívají jehně! Vtipná je i epizodka, v níž beran Moby Dick, zvyklý sežrat cokoli, ochutná tu divnou sušenou zelenou trávu uchovávanou překupníky v přívěsu u pastviny. Můžete si domyslet, jak na něj asi zapůsobí...

Knížka občas taky působí, jako by ji autorka psala pod vlivem nějaké divné zelené trávy, nicméně to není vůbec na škodu. Popsat člověčí svět z ovčí perspektivy, to tady ještě nebylo. Póhrát si s ovčím výrazivem tak, aby čtenáři nevyznělo jako jednoduchá řachanda, dá taky práci. Propojení kriminálního příběhu, života na jedné pastvině a trochu odlehčeného pohledu na nás lidi, je přesně to, co vás určitě zaujme. Tak co, chcete vědět, jestli se stádo z Irska vydá na slibovaný výlet do ovčími mýty opředené Evropy, a jestli je vrahem skutečně zahradník?!

Leonie Swann: Glennkill – Ovce vyšetřují. Argo. 2006.

## 300

Vojtěch Veselý

FILM

300 spartánských bojovníků hrdinsky podlehlo bojovníkům Xerxovým. Frank Miller (SinCity) událost převedl do komixu a Zack Snyder (Úsvit mrtvých) komix do filmu. Na plátna se dostala adaptace historické události, která se od těch, řekněme populárně naučných (Statečné srdce, Troja), liší zejména po stránce uměleckého zpracování.

Těžiště filmu zabírají hutné boje mezi sympatickými, pravidelně svalnatými muži a anony bez tváří. Vedle hominidů disponuje perské vojsko ještě slony a figurami z fantasy žánrů, se kterými se Spartané rychle vypořádají, a už opět předvádějí boj muže proti muži, poněvadž tak lépe vynikne jejich válečné umění. Proluky mezi potyčkami slouží k nastínění toho, čím se zabývaly Spartanské politické elity, když se oněch 300 stávalo hrdiny. A divák si mj. odpočine od obrazů, které se pohybují jednou rychle, jindy táhle, chvíli v denních barvách, v další scéně podbarvené okrem. Vojevůdce Leonidas je prototypem komixového superhrdiny a se svými oddanými druhy tvoří dobrou partu, ve které zní smích i ve smrtelně vypjatých situacích. Jeho protějšek Xerxes hraje naopak roli boha otiosa – boje sleduje svrchu a hodí se akorát k marnému nabízení milosti Spartanům. Na jeho postavě se více než na ostatních vyřádili kostyméři, zvukaři a další technici. Xerxovy výstupy i díky tomu představují vrcholy nebojových scén, a je až k politování, že mu jsou věnována pouhá 2% filmového času.

Nemá význam porovnávat historickou evidenci s filmovou verzí. Miller mohl zkomixovat příběh kterýchkoli bojovníků, kterého kdyby se Snyder chopil stejně jako příběhu oněch tří set, vznikla by podívaná stejně jímavá.

Režie: Zack Snyder, USA, 2007



V jedné své písničce Sváťa Karásek zpívá, že „Bůh na sklonku tvého dne, dá ti víno výborné, výborné víno až naposled.“ Nebudeme prý muset vracet prázdné lahve – naopak nám je nově naplní něčím lahodným.

Autorský tandem Jana a Zdeňka Svěrákových se ve svém novém filmu o žádnou takovou víru opřít nemůže. Hlavní hrdina je pětadesátiletý Tkaloun, bývalý kantor, který místo důchodcovské hole raději popadne kolo a stane se messengerem. Po bouračce se nevzdá – začne vybírat lahve v supermarketu... Těžké smířování s tím, že toho ještě zbývá tolik, co asi nikdy nebude ochutnáno, má hlavně erotický podtext. Dlouhé záběry na průsvitné sukni jsou podstatnou součástí této české polokomedie pro všechny generace (tedy i pro všechny kapsy). Mnohé recenze z toho vyvozují, že díky Vratným lahvím nahlédneme do duše „dlouholetého ženáče“ a vůbec normálního chlapa.

Na to, aby se Vratným lahvím takový vhled podařil, je ale film příliš smířlivý. Všechno je normální, dělá to vlastně každé a kladasem je jak bývalý lampasák, který ze žárlivosti zastřelil svou ženu, tak Karel opustivší manželku kvůli kolegyni, již přezdívá sexuální tornádo. Pokud tento film divákovi dá vůbec do něčeho nahlédnout, tak do představy o duši „průměrného Čecha“. Vztahy mezi manželi po mnoha letech a stárnutí či stáří jsou sice velká témata pro šikovné režiséry, mezi něž Jan Svěrák určitě patří - jinak by vás vtipný, ale nesouradý scénář napsaný hlavně Zdeňkem nemohl udržet na sedadlech – nic o nich ale neřeknete, když se pořád ohlížíte na návštěvnost a na to, aby o vás nenapsali, že moralizujete. Během filmu jsem se mnoha scénám smála, zpětně je mi ale smutno – to opravdu tolik českých mužů vnímá sklonky života jako dopíjení zbytků ze dna prázdných lahví?

Vratné lahve,

Režie: Jan

Svěrák,

ČR.

2007

# SMS RECENZE

Kniha od Charlese Bukowskeho Vsechny rite sveta. I ta ma dost nefalsovaneho beatnickeho humoru nahusteneho do nekolika povidek. BUdete se smat, pokud vam nevadi obcasna »otevrenost v mluve«. Tenhle clovek se s nicim ne\*ee!

Znovu jsem objevil jazzovy skvost Round Midnight (1991) Emila Viklickeho s vybornymi saxofonovymi soly. Doporucuju! PP

Film Knocking on heaven's door-na-prosta bomba,nektere prihody sice nepravdepodobne,ale jinak to stoji za zamysleni-o zivote na sklonku smrti.

V Nymburce se taky obcas neco deje. Muzete se zajit podivat na vystavku map »Novy svet na starych mapach«.Vyvede vas z omylu,ze stara a historicka mapa neni to same. A to je zajimave zjistení

Sedeli jste už »Na rybach«? Ale muzete, treba uprosted hlavniho mesta. Mlada prazska rockova kapela - [www.narybach.net-MM](http://www.narybach.net-MM)

Visací Zamek-Po navsteve koncertu v Hornich Bucicich mi prijde, ze tito predni predstavitelce ceskeho punku ztraceji chut hrát. Ze by je to uz nebavilo? Coz o to...vzhledem k jejich veku by se jim ani clovek nedivil, ale jenom proto se nemuseji na podiu tvarit, jako by meli chut vrazdit.

Vaše SMS recenze na filmy, knihy, muziku a jiné můžete zasílat na tel. číslo 724321575

Pavel Prejda



Celé generace teologů spekovaly o tom, jak to tenkrát bylo. Když za Ježíšem přivedli ženu přistíženou při cizoložství a chtěli znát jeho názor, on jim neodpověděl a namísto toho se sklonil a psal prstem něco do písku. Jak rádi bychom věděli, co to bylo. Snad si jenom bezmyšlenkovitě hrál s ru-

kou? Anebo tam psal nějaký konkrétní oddíl z Písma? Nějaký vzkaz či výzvu pro přihlížející farizeje odhodlané ženu kamenovat? Kdo ví. Všechno jsou spekulace.

Nás ale nad tím Ježíšovým jednáním může napadnout něco jiného: Tím, jak žijeme, píšeme své životy. Každý píšeme jinak. Máme jiný styl, jiný rukopis i jinou slovní zásobu. Den co den píšeme a někdy je to naše „slohové cvičení života“ hodně kostrbaté, plné chyb, omylů a kaněk. A tu najednou před sebou vidíme prsty někoho jiného. Píší o nás a pro nás. Říká se, že Bůh umí psát rovně i na našich pokřivených rádcích. Proto se tenkrát všichni žalobci vytratili. A Kristus jakoby dal ženě čistý list papíru se slovy: Jdi a už nehřeš! ■

## TVOŘILI JSME SEMINÁŘ

Olcha Ferjenčíková

ZPRÁVA

Čtyřkolový, představte si. Celé dva roky, během čtyř prodloužených víkendů, s občasnými domácími úkoly. Připravíte si třeba pobožnost – a pak vám ji patnáct až dvacet ostatních účastníků, mezi nimi pár SOMáků, ale ne jen těch, obrátí naruby. Co bylo dobře, co zmatené, kdy jste moc gestikulovali a kdy vám nebylo rozumět.

Příprava biblických a herních programů ale byla jen jednou z mnoha částeček kaleidoskopu zvaného „Seminář pro pracovníky s mládeží“. Celou dobu jako hlavní organizátoři vytrvali Michal Šourek s Filipem Kellerem a snažili se nám představit celou škálu toho, co nás může při práci s mládeží v církvi potkat. Při čtvrtém semináři, který proběhl 27.4. – 1.5. ve středisku v Chotěboři, jsme se už nevěnovali tomu, jak vést tábor a za co při tom neseme zodpovědnost, ale třeba jedenáctému přikázání „Neužiješ!“. Miki Erdinger s námi při něm probíral travovou a alkoholovou problematiku, což



hezky navazovalo na složitosti dospívání, o nichž jsme mluvili s psychologkou Martou Kovářovou.

I pokud s mládeží (zatím) nepracujete, ale chcete zažít společné diskuse a občanství vůbec, sledujte na podzim evangnet – začne nový cyklus. Já ale předtím naskočila až do třetí čtvrtiny, takže se můžu těšit ještě na dva díly s úplně novými lidmi. Třeba mezi nimi budeš i ty, milý čtenáři? ■

Synod ČCE zřídil místa tří seniorátních kazatelů pro mládež – v pražském, chrudimském a moravskoslezském seniorátu.

V souvislosti s výstavou lidských těl v pražské Lucerně uvedl Tomáš Halík v rozhovoru pro MF Dnes: „Úcta k zemědělnému a kulturu pohřbívání je jedním ze základních znaků, kterým se člověk jako druh odlišuje od svých vývojových předků. Já se obávám, že tam, kde tuto úctu ztrácíme a kde se s lidskými těly zachází jako s výstavním materiálem, a navíc z důvodů honby za senzací a ziskem, tak tím naše civilizace tu lidskost ztrácí. Vracíme se tím na podlidskou úroveň.“ Ve stejném rozhovoru také reagoval na údiv redaktora, zda snad káže o pornografii: „Nedávno jsem řekl, že nevíme, zda se Bohu líbí barokní kostely, ale můžeme si být jisti, že se mu líbí nahé lidské tělo, protože člověk je stvořen k jeho obrazu. A proto odmítání pornografie nemá pramenit z puritánského nepřátelství vůči tělesnosti a sexualitě, ale naopak z toho, že něco tak důstojného a krásného, jako je tělo, a tak intimního, jako je nahota, je třeba bránit proti banalizaci a komercializaci. A ještě horší je dělat z mrtvého těla - navíc bez souhlasu zemřelého či jeho příbuzných - senzační výstavní artikl.“

Volejbalový turnaj horáckého seniorátu proběhne 10.6. od 14:00 v Moravči, věk neomezený příslušnost do horáckého seniorátu není podmínkou. Dotazy na [trebic@evangnet.cz](mailto:trebic@evangnet.cz)

Seniorátní dny mládeže moravskoslezského seniorátu se budou konat 15.–17.6. ve Frýdku-Místku. Tématem bude Radosti mládí. Na programu divadelní minifestival, přednáška, sportování, koncert, hry, diskuze, zábava. Cena 150 Kč, více na <http://moravskoslezska-mladez.evangnet.cz>

Koncem června začínají celocírkevní kurzy pro mládež. Na některých jsou ještě volná místa, sledujte <http://mladez.evangnet.cz>

Ve dnech 22.–24.6.2007 se uskuteční v Novém Bydžově již tradiční Wejšlap. Plánujeme spolu strávit poslední předprázdninový víkend, absolvovat větší procházku či menší výlet (kolem 15 km). Připraven je i biblický program. Celá akce bude zakončena nedělními bohoslužbami. Srdečně zve královéhradecký SOM. Bližší info na netu:

[kralovehradecka-mladez.evangnet.cz](http://kralovehradecka-mladez.evangnet.cz)  
nebo na mailu: [m.cern@email.cz](mailto:m.cern@email.cz)

## C1 Východomoravský seniorát



### Velká Lhota

stáří: 1782/1783  
počet farářů: 19/19  
kapacita: 500  
délka: 18  
manuál varhan: 1

## C2 Východomoravský seniorát



### Valašské Meziříčí

stáří: 1923/1909  
počet farářů: 6/6  
kapacita: 125  
délka: 19  
manuál varhan: 1



Diakonie ČCE – středisko Vsetín vypisuje **výběrové řízení na vedoucího(cí) nízkoprahového zařízení pro děti a mládež ve Vsetíně**. Požadujeme odpovídající vzdělání dle zák. č. 108/2006 Sb. Nástup dle domluvy. Své strukturované životopisy a motivační dopisy zašlete do 31. 5. 2007 na e-mail adresu vsetin@diakoniecce.cz s označením předmětu „VŘ-Rubikon“ nebo poštou na adresu Diakonie ČCE – středisko Vsetín, Strmá 34, 755 01 Vsetín.  
**Informace tel. 571 420 617, 736 677 798.**

**HOSTINA MARNOTRATNÝCH:** 9. – 10. června Krucemburk.

Pořádá SOM poličského seniorátu.

**Sobota:** dopoledne biblická dílna (David Sedláček), odpoledne akční hra, večere vepřové hody „seniorátní prase“, večer koncert a povídání o velvyslancování v Izraeli (Jiří Schneider), čajovna.

**Neděle:** dopoledne bohoslužby s večeří Páně. Srdečně zveme i všechny z okolních seniorátů! Více info: [www.evangnet.cz](http://www.evangnet.cz) (Kalendář) nebo [policska-mladez@evangnet.cz](mailto:policska-mladez@evangnet.cz).

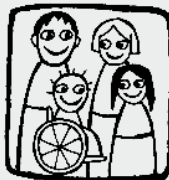
» HLEDÁME «

asistenta, asistentku k dětem s postižením

NA RODINNÉ REKREACE S DĚTMI S POSTIŽENÍM

V TÁBOŘE J. A. KOMENSKÉHO V BĚLČI NAD ORLICÍ  
V TERMÍNECH:

11. – 18. srpna 2007 a 18. – 25. srpna 2007



informace a přihlášky: ČCE, Ústřední církevní kancelář,  
Oddělení výchovy a vzdělávání  
Jungmannova 9, pošt.př. 466, 111 21 Praha 1,  
tel. 224 999 234/233, [vychova@srcece.cz](mailto:vychova@srcece.cz)



**BRATRSTVO**



roč. 48/2007

číslo V

Bratrstvo, evangelický časopis pro mládež.

Vydává Synodní rada Českobratrské církve evangelické. Redakční kruh řídí Filip Keller.

Grafická úprava Štěpán Bartošek, technická redakce Jitka Čechová

Adresa redakce a administrace: Jungmannova 9, 111 21 Praha 1,

e-mail: [bratrstvo@evangnet.cz](mailto:bratrstvo@evangnet.cz), tel: 224999273

Stránky na internetu: <http://bratrstvo.evangnet.cz>

Celoroční předplatné 180,- Kč, jednotlivé číslo 18,- Kč. Vychází 10× ročně.

Tiskne Sprint servis, Praha 6. Přidělené registrační číslo MK ČR 5092.

ISSN – 1213-9351